

Sygn. akt I C 205/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 lutego 2015 r.

Sąd Rejonowy w Łomży I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Małgorzata Jędrzejewska

Protokolant: Anna Świdarska

po rozpoznaniu w dniu 18 lutego 2015 r. w Łomży

sprawy z powództwa J. K.

przeciwko Towarzystwu (...) w W.

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) w W. na rzecz powoda J. K. kwotę 16.000 zł (szesnaście tysięcy złotych) wraz z ustawowymi odsetkami za okres od dnia 30.11.2013 r. do dnia zapłaty.

II. Zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) w W. na rzecz powoda J. K. kwotę 4.111,40 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Powód J. K. wniósł o zasądzenie od pozwanego Towarzystwa (...) w W. kwoty 11.000 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami za okres od 30.11.2013 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

W uzasadnieniu pozwu podał, iż w dniu 25.07.2013 r. został poszkodowany w zdarzeniu komunikacyjnym, spowodowanym przez A. P., który posiadał ważną polisę ubezpieczeniową u pozwanego. W wyniku wypadku doznał licznych obrażeń, przede wszystkim skręcenia odc. kręgosłupa szyjnego, złamania kości sześciennej i łódeczkowej stopy lewej, złamania podstawy kości IV i V śródstopia lewego. Negatywne skutki wypadku odczuwa do dnia dzisiejszego. Do chwili obecnej odczuwa okresowe drętwienie karku oraz ból w okolicy części kręgosłupa lędźwiowego i szyjnego. Cierpi na dysfunkcję lewej stopy, która samodzielnie opada, kości po złamaniu są zniekształcone, z tego powodu utyka, nie może biegać, skutkuje to dolegliwościami bólowymi pleców. Po wypadku cierpi także na wzmożoną nerwowość oraz niepokój. Pozwany w postępowaniu likwidacyjnym przyznał mu tytułem zadośćuczynienia kwotę 14.000 zł, która jego zdaniem nie zaspakaja w całości jego roszczeń.

Pełnomocnik powoda w piśmie procesowym z dnia 8.09.2014 r. rozszerzył powództwo do kwoty 16.000 zł (k.-79).

Pozwany Towarzystwo (...) w W. nie uznał żądania pozwu i wniósł o jego oddalenie w całości oraz zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew, nie negując swojej odpowiedzialności za skutki przedmiotowego zdarzenia drogowego co do zasady podniósł, iż wypłacił powodowi kwotę 14.000 zł tytułem zadośćuczynienia, która powinna w pełni zrekompensować doznane przez niego cierpienia fizyczne i psychiczne wywołane wypadkiem, a żądana dodatkowa kwota 11.000 zł jest wygórowana.

Sąd Rejonowy w Łomży ustalil i zważył co następuje:

W dniu 25.07.2013 r. około godziny 6:40 na trasie nr 64, w pobliżu miejscowości Z. A. P. nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że kierując samochodem osobowym marki O. (...) o nr rej.(...) jadąc od strony m. W. w kierunku m. P. nie zachował szczególnej ostrożności podczas manewru wyprzedzania i nie upewnił się co do możliwości wykonania tego manewru w wyniku czego zderzył się z jadącym z naprzeciwka samochodem marki P. o nr rej. (...) kierowanym przez J. K., w wyniku czego doznał on obrażeń ciała w postaci złamania kości sześcienniej i łódeczkowej stopy lewej, złamania podstawy kości IV i V śródstopia lewego, za który to czyn z art. 177§1 kk Sąd Rejonowy w Łomży wyrokiem z dnia 13.12.2013 r. w sprawie II K 839/13 skazał A. P. i wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym jej zawieszeniem na okres próby 2 lat (wyrok k.-107 akt II K 839/13).

Powód z miejsca zdarzenia został przewieziony karetką pogotowia do Szpitalnego Oddziału Ratunkowego Szpitala Wojewódzkiego w Ł., gdzie wykonano zdjęcie RTG stopy lewej, które wykazało złamanie kości sześcienniej i łódeczkowej stopy lewej i złamanie podstawy kości IV i V śródstopia lewego. Powodowi założono opatrunek gipsowy, który był utrzymywany przez 5 tygodni. Leczenie powód kontynuował w (...), gdzie wykonano badanie CT stopy lewej, które potwierdziło złamanie kości sześcienniej i łódeczkowej stopy lewej oraz złamanie podstawy kości IV i V śródstopia lewego. Ze względu na utrzymujące się bóle kręgosłupa szyjnego wykonano zdjęcie RTG, które nie wykazało zmiany pourazowych jednakże ze względu na stwierdzone skrzywienie kręgosłupa szyjnego zabezpieczono go kołnierzem ortopedycznym na okres 2 tygodni. Po zakończeniu leczenia w (...) powód został skierowany do dalszego leczenia usprawniającego w (...), które rozpoczął 11.09.2013 r. w Caritas Diecezji (...) Centrum (...) w Ł.. Z zabiegów rehabilitacyjnych korzystał do grudnia 2013 r. (zaświadczenie k.-163). Przez okres 180 dni przebywał na zwolnieniu lekarskim. Stopień nasilenia dolegliwości bólowych, szczególnie stopy lewej bezpośrednio po wypadku był znaczny. Z upływem czasu i po zaopatrzeniu ortopedycznym znacznie zmniejszył się. Okres bólowy ze zmiennym nasileniem mógł utrzymywać się przez około 3 tygodnie. Jedyną uciążliwością leczenia powoda było unieruchomienie i opatrunek gipsowy na kończynie dolnej lewej, przez 5 tygodni. W tym okresie powód nie wymagał opieki osób innych. W wyniku przedmiotowego wypadku doszło do trwałego zniekształcenia obrysów stopy lewej z ograniczeniem zakresu ruchów w jej obrębie, co upośledza funkcję statyczno-dynamiczną kończyny dolnej lewej w stopniu umiarkowanym. Z tego powodu zmuszony jest kupować buty o 2 numery większe. Skrzywienie kręgosłupa szyjnego zostało wygojone bez pozostawienia jakiegokolwiek trwałego bądź długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Powód w dalszym ciągu odczuwa bóle stopy lewej, obrzęk nasilający się po dłuższym chodzeniu, klucie stopy lewej, częste skurcze łydki lewej, nie może dłużej stać i chodzić (dokumentacja medyczna powoda k.- 28, 32, 33, 163 zeznania świadka D. K. k.-68, opinia biegłego M. R. k.-80-83). Na skutek przedmiotowego wypadku u powoda wystąpiły także objawy zaburzenia stresowego pourazowego o miernym nasileniu. Z tego powodu w dniu 10.12.2013 r. zgłosił się do Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Centrum (...) sp. z o.o. w Ł., pod której opieką pozostawał do 9.01.2015 r. (dokumentacja medyczna k.-37, 162). Zaburzenie to na skutek leczenia w znacznym stopniu ustąpiło. Utrzymuje się jednakże stan podwyższonego pogotowia lękowego w dniach, kiedy ma prowadzić samochód. Dyskomfort psychiczny pogłębiony jest przez pourazowe dolegliwości ortopedyczne, które utrudniają mu funkcjonowanie zawodowe, w rodzinie a przede wszystkim uniemożliwiają mu rekreację fizyczną w sposób, do którego był przyzwyczajony. Prowadzi to do kumulacji stresu i utrudnia całkowite wyleczenie powoda z zaburzenia stresowego pourazowego (opinia biegłego J. C. k.-74-77, 127-130). Po wyjściu ze szpitala powód przez kilka tygodni leżał w łóżku. Wstawał jedynie do posiłków i do toalety. Poruszał się o kulach. Dopiero po 2-3 tygodniach mógł stawać na lewą stopę. Nie mógł spać bo noga go bolała i musiał ją trzymać na podwyższeniu, co było niewygodne. Przed wypadkiem powód był w pełni sprawny i samodzielny osobą. Uprawiał sport. Jeździł na rowerze, grał w piłkę, biegał rekreacyjnie. Bardzo lubił tańczyć. Po wypadku nie może już uprawiać sportów. Jest to dla niego szczególnie uciążliwe, przykre i frustrujące.

Powód w dniu 16.08.2013 r. zgłosił szkodę do pozwanego towarzystwa ubezpieczeń, żądając zapłaty zadośćuczynienia w kwocie 50.000 zł, które wpłynęło do pozwanego w dniu 20.08.2013 r. (k.-15 akt szkody). Decyzją z dnia 29.11.2013 r. pozwany w postępowaniu likwidacyjnym przyznał powodowi tytułem zadośćuczynienia kwotę 14.000 zł (decyzja akta szkody).

Sąd Rejonowy w Łomży zważył co następuje:

Okoliczności przedmiotowego wypadku z dnia 25.07.2013 r., którego uczestnikiem był powód J. K. nie budzą wątpliwości i są bezsporne w niniejszej sprawie. Z prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w Łomży z dnia 13.12.2013 r. w sprawie II K 839/13 wynika bezspornie, iż winę za jego spowodowanie ponosi A. P.. Strony zgodne były także co do tego, że sprawcę wypadku łączyła z pozwanym umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, na mocy której ubezpieczyciel przejął na siebie odpowiedzialność cywilną za wszelkie szkody spowodowane w związku z ruchem pojazdu marki O. (...) o nr rej.(...). Niezaprzeczalny był także ciążyący na pozwanym ubezpieczycielu obowiązek naprawienia zarówno majątkowych skutków szkody (art. 444 § 1 kc), jak też pieniężnego zadośćuczynienia za wyrządzoną poszkodowanemu krzywdę (art. 445 § 1 kc).

Kwestię sporną stanowił zaś w niniejszym procesie rozmiar obrażeń i wysokość uszczerbku na zdrowiu doznanych przez powoda na skutek powyższego wypadku, mające wpływ na wysokość dochodzonego zadośćuczynienia.

Podstawę dochodzonego roszczenia stanowi art. 445§1 kc, zgodnie z którym sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę pieniężną tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Zadośćuczynienie pieniężne zgodnie z utrwalonym poglądem doktryny i orzecznictwa Sądu Najwyższego ma na celu załagodzenie cierpień fizycznych (tj. bólu i innych dolegliwości) oraz psychicznych (tj. ujemnych uczuć przeżywanych w związku z cierpieniami fizycznymi lub następstwami uszkodzenia ciała albo rozstroju zdrowia). Powinno ono stanowić rekompensatę za całą krzywdę doznaną przez poszkodowanego.

Ciężar dowodu – zgodnie z ogólną regułą wynikającą z art. 6 kc – spoczywa na poszkodowanym, który musi wykazać, że doznał krzywdy w związku z uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia.

W ocenie Sądu stwierdzić należy, iż powód J. K. wykazał, iż uszkodzenia ciała, jakich doznał w wyniku przedmiotowego wypadku miały swoje ujemne następstwa, tak w sferze cierpień fizycznych, jak i psychicznych. Sąd podzielił w całości jego wyjaśnienia informacyjne oraz zeznania świadka D. K. (k.-68), przesłuchanych na okoliczność ustalenia skutków zdrowotnych zdarzenia z 25.07.2013 r., rozmiaru i cierpień psychicznych i fizycznych doznanych przez niego na skutek przedmiotowego wypadku. Wyjaśnienia przez niego złożone oraz zeznania świadka są spójne wewnętrznie, składane były w sposób spontaniczny i znajdują potwierdzenie w pozostałym zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym. Wynika z nich jednoznacznie, że konsekwencją wypadku drogowego, w którym uczestniczył były liczne obrażenia fizyczne, cierpienia psychiczne, a skutki tego zdarzenia są odczuwalne przez niego także obecnie. Niewątpliwie urazy jakich doznał, a zwłaszcza złamanie kości sześciennej i łódeczkowej stopy lewej oraz złamanie podstawy kości IV i V śródstopia lewego wiązały się z licznymi, rozległymi cierpieniami. W tych okolicznościach nie sposób podważyć, iż przez długi czas u powoda utrzymywały się dolegliwości bólowe, o czym świadczyć może chociażby charakter i rozmieszczenie powyższych urazów. Jak wskazywał, silne dolegliwości bólowe odczuwał przez kilka tygodni od zdarzenia. W tym okresie zmuszony był przyjmować leki przeciwbólowe, które pozwalały mu w miarę normalnie funkcjonować. Dostrzec również należy, iż powód przez okres 5 tygodni po wypadku nosił opatrunek gipsowy na lewej stopie oraz przez 2 tygodnie kołnierz ortopedyczny na odcinek szyjny kręgosłupa, co z pewnością stanowiło duży dyskomfort i utrudniało czynności życia codziennego. Ponadto jak wynika z zeznań świadka konsekwencją wypadku jest także to, że w znacznym stopniu została ograniczona sprawność jego organizmu. Przebyta przez powoda rehabilitacja, związana z dolegliwościami będącymi następstwem przedmiotowego wypadku nie zdołała przywrócić jego sprawności fizycznej w takim stopniu jaka była przed tym zdarzeniem. Nadal odczuwa skutki tegoż wypadku. Szczególnie przykre jest dla niego to, że przed wypadkiem był zdrowym i sprawnym fizycznie mężczyzną. Uprawiał sport. W chwili obecnej na skutek przedmiotowego wypadku doszło do trwałego zniekształcenia obrysów stopy lewej z ograniczeniem zakresu ruchów w jej obrębie, co upośledza jej funkcję statyczno-dynamiczną. Przez to nie może już uprawiać sportów. Zmuszony jest kupować buty większe o 2 rozmiary. Są to okoliczności, które wskazują jednoznacznie, iż powód doznał poważnych urazów w wyniku przedmiotowego wypadku, które skutkowały długotrwałym i znacznym stopniem nasilenia dolegliwości bólowych.

Zakres obrażeń ciała doznanych przez powoda na skutek przedmiotowego wypadku, proces i okres leczenia, stopień nasilenia poszczególnych urazów i dolegliwości bólowych, a także wysokość uszczerbku na zdrowiu wynika również z opinii biegłych lekarzy sporządzonych w niniejszej sprawie.

Z opinii lekarskiej sporządzonej przez biegłego sądowego z zakresu (...) (k.-80-83) wynika, iż dolegliwości, na które uskarżał się powód pozostają w bezpośrednim związku przyczynowym z wypadkiem, w którym uczestniczył. W jego wyniku doznał złamania kości sześciennej i lódeczkowej stopy lewej oraz złamania podstawy kości IV i V śródstopia lewego. Przez 5 tygodni był utrzymywany opatrunek gipsowy. Leczenie powód kontynuował w (...), gdzie wykonano badanie CT stopy lewej, które potwierdziło powyższe obrażenia. Ze względu na utrzymujące się bóle kręgosłupa szyjnego wykonano zdjęcie RTG, które nie wykazało zmiany pourazowych jednakże ze względu na stwierdzone skręcenie kręgosłupa szyjnego zabezpieczono go kołnierzem ortopedycznym na okres 2 tygodni. Po zakończeniu leczenia w (...) powód został skierowany do dalszego leczenia usprawniającego w (...), które rozpoczął 11.09.2013 r. Przez okres 180 dni przebywał na zwolnieniu lekarskim. Stopień nasilenia dolegliwości bólowych, szczególnie stopy lewej bezpośrednio po wypadku był znaczny. Z upływem czasu i po zaopatrzeniu ortopedycznym znacznie zmniejszył się. Okres bólowy ze zmiennym nasileniu mógł utrzymywać się przez około 3 tygodnie. Jediną uciążliwością leczenia powoda było unieruchomienie i opatrunek gipsowy na kończynie dolnej lewej, przez 5 tygodni. W tym okresie powód nie wymagał opieki osób drugich. W wyniku przedmiotowego wypadku doszło do trwałego zniekształcenia obrysów stopy lewej z ograniczeniem zakresu ruchów w jej obrębie, co upośledza funkcję statyczno-dynamiczną kończyny dolnej lewej w stopniu umiarkowanym. Skręcenie kręgosłupa szyjnego zostało wygojone bez pozostawienia jakiegokolwiek trwałego bądź długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Biorąc pod uwagę doznane na skutek tego zdarzenia szczegółowo opisane urazy oraz dolegliwości biegły ocenił trwały uszczerbek na zdrowiu powoda na 7 %.

Przedmiotowy wypadek miał także niebagatelny wpływ na stan psychiczny i emocjonalny powoda. Sąd podzielił jego wyjaśnienia oraz zeznania świadka D. K. (k.-68), w których wskazywali na ujemne uczucia psychiczne przeżywane w związku z zaistniałym zdarzeniem.

Opinia sądowo-psychiatryczna biegłego lekarza psychiatrii J. C. potwierdziła rodzaj cierpienia i przeżyć odczuwanych przez powoda na skutek przedmiotowego wypadku. Z opinii wynika wprost, iż wystąpiły u powoda objawy zaburzenia stresowego pourazowego o miernym nasileniu. Zaburzenie to na skutek leczenia w znacznym stopniu ustąpiło. Utrzymuje się jednakże stan podwyższonego pogotowia lękowego w dniach, kiedy ma prowadzić samochód. Dyskomfort psychiczny pogłębiony jest przez pourazowe dolegliwości ortopedyczne, które utrudniają mu funkcjonowanie zawodowe, w rodzinie a przede wszystkim uniemożliwiają mu rekreację fizyczną w sposób, do którego był przyzwyczajony. Prowadzi to do kumulacji stresu i utrudnia całkowite wyleczenie powoda z zaburzenia stresowego pourazowego. Biegły ocenił trwały uszczerbek na zdrowiu powoda na 5 % na podstawie pkt 10a rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 18 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybie postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (Dz. U. Nr 234, poz. 1974) (opinia biegłego J. C. k.-74-77, 127-130).

Sąd podzielił w całości powyższe opinie biegłych. Są one rzetelne i trafne. Bowiern zostały oparte zostały na dokumentacji lekarskiej oraz na bezpośrednim badaniu powoda. Ponadto przyjęte przez biegłych schorzenia powoda i ich związek przyczynowy z przedmiotowym wypadkiem znajdują potwierdzenie w dokumentacji lekarskiej znajdującej się w aktach sprawy.

Ustalając wysokość zadośćuczynienia Sąd powinien brać pod uwagę wszystkie okoliczności mające wpływ na rozmiar doznanej krzywdy, a zwłaszcza stopień i czas cierpienia fizycznych i psychicznych, trwałość skutków zdarzenia wywołującego szkodę, wiek osoby poszkodowanej, utratę pewnych przymiotów lub możliwości życiowych, stopień winy sprawcy szkody.

Określając kwotę zadośćuczynienia Sąd miał na uwadze, że zdrowie jest dobrem szczególnie cennym. Nie ma możliwości precyzyjnego określenia doznanej przez osobę krzywdy. Szczególnie trudno jest przełożyć doznane

cierpienia na konkretną kwotę pieniężną. Dlatego też Sąd z dużą ostrożnością rozważył wysokość kompensaty pieniężnej jaką należało przyznać powodce za doznaną krzywdę. Biorąc pod uwagę wszystkie przedstawione powyżej okoliczności Sąd uznał, iż w niniejszej sprawie kwotą adekwatną do doznanych przez J. K. cierpień w wyniku przedmiotowego wypadku będzie kwota 16.000 zł. Kwota ta wraz z kwotą 14.000 zł, otrzymaną od pozwanego w postępowaniu likwidacyjnym, w ocenie Sądu, będzie stanowiła dla powoda odczuwalną wartość ekonomiczną, adekwatną do czasookresu i stopnia nasilenia jego cierpień po wypadku. Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż obrażenia doznane przez powoda były trwałe, spowodowały łącznie 12 % uszczerbek w jego zdrowiu i pozostawiły ślady na przyszłość. Cierpienia fizyczne trwały kilka tygodni i były związane ze złamaniem kości sześciennej i łódeczkowej stopy lewej oraz złamaniem podstawy kości IV i V śródstopia lewego. Znamionym w niniejszej sprawie jest fakt, iż konsekwencją przedmiotowego wypadku jest trwałe zniekształcenie obrysów stopy lewej z ograniczeniem zakresu ruchów w jej obrębie, co upośledza funkcję statyczno-dynamiczną kończyny dolnej lewej w stopniu umiarkowanym. Rehabilitacja wprawdzie przyniosła poprawę jednakże skutki wypadku, tak w sferze fizycznej jak i psychicznej powód odczuwa w dalszym ciągu.

Biorąc powyższe pod uwagę w ocenie Sądu zasądzona kwota jest odpowiednia do doznanych przez powoda krzywd, a zwłaszcza stopnia i czasu trwania cierpień fizycznych i psychicznych, trwałości skutków przedmiotowego wypadku wywołującego szkodę, jego wieku oraz utraty pełnej sprawności fizycznej, jaką miał przed wypadkiem.

Z tego też względu na podstawie art. 445§1 kc orzeczono jak w wyroku.

O odsetkach od zasądzonej kwoty zadośćuczynienia Sąd orzekł na podstawie art. 481 kc w zw. z art. 817 § 1 kc, określając początek ich biegu, zgodnie z żądaniem pozwu na dzień 30.11.2013 r., tj. następny dzień od przyznania powodowi zadośćuczynienia w kwocie 14.000 zł decyzją z dnia 29.11.2013 r.

O kosztach procesu rozstrzygnięto na podstawie art. 98 kpc, oraz § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U.2013.490 j.t.).